

OBSAH

	strana
Sprievodca Zákonom o slobodnom prístupe k informáciám	3
Zákon o slobodnom prístupe k informáciám, Príloha 1	
Tlačivá na podávanie žiadostí a odvolaní, Príloha 2	
Zoznam a adresy najvyšších orgánov verejnej moci v RS, Príloha 3	
O Koalicii za slobodný prístup k informáciám, Príloha 4	

Sprievodca Zákonom o slobodnom prístupe k informáciám

„Každý, kto požiada, má právo dozvedieť sa každú informáciu vo vlastníctve moci, vyjmúc v prípadoch, keď Zákon určil inak. Ak moc žiadateľovi neoprávnené odoprie informáciu, žiadateľ sa môže obrátiť na Poverenca pre informácie verejného významu a iným spôsobom, predvídaným Zákonom, uskutočniť svoje právo.“

I. Prečo bol Zákon schválený? – „Informácia je kyslík demokracie“

Sú štyri hlavné dôvody na vydanie tohto zákona:

- Súčasnú demokratickú spoločnosť sú založené na myšlienke, že informácia je kyslík demokracie a že verejnosť má oprávnený záujem vedieť o štátnych veciach.

Občan môže účinne kontrolovať prácu štátnych orgánov, len ak sú mu prístupné informácie, ktorými štátne orgány disponujú. Slobodný prístup k informáciám, ktorými disponujú štátne orgány, umožňuje, aby občania boli lepšie informovaní a štátni úradníci zodpovednejší, čo znižuje riziko zneužívania moci a zaručuje rešpektovanie ľudských práv a slobôd;

- Novinári a verejné informačné prostriedky v demokratickej spoločnosti, ako uši a oči verejnosti, majú osobitnú úlohu kontrolóra práce štátnych orgánov. Pravidlá o prístupnosti verejných informácií im zabezpečujú podmienky pre účinné získavanie údajov o práci štátnych orgánov;
- Pokrokové demokratické spoločnosti sa okrem iného poznajú aj po tom, či vydali zákon o slobodnom prístupe k informáciám a či ho účinne uplatňujú. Keďže teraz aj my máme Zákon, pred všetkými, ale predovšetkým pred novinármi stojí úloha, aby žiadajúc prístup k informáciám, začali dobýjanie demokracie práve tam, kde je odpor tradične najtvrdší – v štátnej byrokracii skrývajúcej od verejnosti informácie o svojej práci;
- Schvaľovaním tohto Zákona poslanci Národného zhromaždenia splnili jednu z podmienok pre členstvo v Rade Európy. Rada Európy vo februári 2002 vyniesla Odporúčanie členským štátom o prístupe k verejným dokumentom a tým ich vyzvala, aby svojimi predpismi vzali do ochrany záujem jednotlivca účinne kontrolovať prácu štátnych orgánov. Naš Zákon sa v najväčšej miere zhoduje s právnymi štandardmi z Odporúčania Rady Európy. Zostáva iba, aby sa v živote potvrdilo, nakoľko je štát ochotný splniť svoje zákonné povinnosti a tak sa, nielen verbálne, priblížiť ku kruhu európskych krajín vyvinutej demokracie. Na uskutočnenie tohto cieľa by mal poslúžiť aj tento sprievodca.

II. Základné pravidlá o prístupe k informáciám

1. Informácia verejného významu

Každá informácia, o ktorú verejnosť má oprávnený záujem vedieť ju, a ktorou disponuje orgán verejnej moci, je informácia verejného významu. Je jedno, či je informácia obsiahnutá v dokumente, ktorý vznikol v práci orgánov verejnej moci, alebo v súvisi s jeho prácou, rovnako ako nie je podstatné, či je zdrojom informácie sám orgán moci alebo niekto iný. Nie je podstatný ani nositeľ informácie, teda, či informácia má podobu papierového dokumentu, filmu, fotografie, audiopásky, či je vo forme elektronickej alebo vo forme niektorého iného média. Napokon nie sú podstatné ani iné charakteristiky informácie, napríklad kedy dokument vznikol, ako sa orgán verejnej moci k informácii dostal a pod. (článok 2).

Príklad 1: Aká je výška cestovných nákladov prezidenta Republiky v roku 2004? Aká časť je hrazená z rozpočtu republiky Srbska a kto znášal zvyšok nákladov?

Príklad 2: Nie je podstatné, kedy informácia vznikla

V Slovinsku sa svojho času stalo toto: žiadateľ podal istej štátnej agentúre žiadosť o nahliadnutie do zápisnice zo schôdze a agentúra žiadosť odmietla, odvolávajúc sa na skutočnosť, že sa schôdza udiala pred tým, než Zákon o slobodnom prístupe k informáciám nadobudol platnosť. Tamajší Poverenec rozhodol, že sa nahliadnutie do zápisnice musí umožniť. Podobný vývin vecí treba očakávať aj v Srbsku – nie je dôležité, kedy dokument vznikol, podstatné je iba to, že orgán vo chvíli, keď sa o žiadosti rozhoduje, tým dokumentom skutočne disponuje.

Teda informáciu verejného významu úspešne spoznáme na základe iba dvoch elementov:

- a) **že ide o informáciu, ktorou disponuje orgán verejnej moci;**
- b) **že ide o informáciu, o ktorú verejnosť má oprávnený záujem vedieť ju.**

O oboch elementoch sa bude v ďalšom texte hovoriť zvlášť.

2. Orgán verejnej moci

Orgány verejnej moci sú:

- všetky štátne orgány, napríklad Národné zhromaždenie, prezident Republiky, Vláda, ministerstvá, správy, ústavy, agentúry a iné telesá, vrátane Ústavného súdu, Úradu verejného obžalobcu, Právneho zastupiteľstva;
- nezávislé telesá, ustanovené zákonmi, ako sú Rádiodifúzna rada, Komisia pre cenné papiere, Poverenec pre prístup k informáciám verejného významu, Ombudsman a podobné orgány územných autonómií, miest a obcí, ako sú Zhromaždenie Autonómnej pokrajiny Vojvodiny, mestské a obecné zhromaždenia, mestské a obecné rady, rady národnostných menšín a pod.;
- organizácie poverené vykonávaním určitej moci, resp. verejných oprávnení, povedzme podniky pre elektrodistribúciu, telekomunikácie, komunálne práce – vodovod, kanalizácia, zelené plochy, verejný parkovací priestor, mestskú dopravu, ale aj iné druhy organizácií, akými sú advokátska alebo inžinierska komora, Národná knižnica, Ústav pre bezpečnosť a pod.;
- iné právne osoby, ktoré založil, alebo ktoré v úplnosti alebo čiastočne financuje niektorý z už uvedených orgánov verejnej moci, ako sú: predškolské ustanovizne, základné a stredné školy, vedecké ústavy, fakulty a univerzity, nemocnice, kliniky, liečebné ústavy, rehabilitačné strediská, domy pre ubytovanie starých, divadlá, koncertné agentúry, domy kultúry a pod.

Teda informácia verejného významu je informácia, ktorou disponuje ktorýkoľvek orgán verejnej moci (čl. 3).

(Zoznam a adresy najvýznamnejších orgánov verejnej moci sú v prílohe č. 3)

3. Oprávnený záujem verejnosti vedieť

Podľa Zákona oprávnený záujem verejnosti vedieť jestvuje vzhľadom na všetky informácie, ktorými disponujú orgány verejnej moci. Žiadateľ informácie nemusí

dokazovať, že má záujem vedieť určitú informáciu, ani dokazovať, že je jeho záujem oprávnený. Orgán verejnej moci nesmie od žiadateľa žiadať uvedenie dôvodov na podanie žiadosti (čl. 15, odsek 4).

Ak orgán verejnej moci odoprie žiadateľovi prístup k určitej informácii, má povinnosť dokázať, že to je v konkrétnom prípade oprávnené zo stanoviska zachovania prevažného záujmu, akým je záujem bezpečnosti krajiny alebo súkromia iných. Spôsob, ako presne zistiť, či ide o prípad oprávneného obmedzenia prístupu k informáciám, bude ozrejmenej v nasledujúcej (III.) kapitole Sprievodcu. Na tomto mieste treba ešte zdôrazniť pravidlo o tzv. privilegovaných informáciách – orgán verejnej moci nikdy nesmie odoprieť prístup k informáciám týkajúcim sa ohrozenia a ochrany života a zdravia ľudí a životného prostredia (čl. 4). Ohľadom týchto informácií orgán nemá právo dokazovať, že verejnosť nemá oprávnený záujem vedieť o nich.

Príklad 1: Istý človek pred odchodom zo Srbska v 40. rokoch minulého storočia zakopal krčah s dukátmi na nejakom pasienku pri Belehrade. Podľa orientačných bodov z tých čias vyznačil na mape miesto, kde sa poklad nachádza, a na smrteľnom lôžku dal mapu vnukovi. Vnuk, občan Kanady, prvýkrát šiel do Srbska a zistil, že mapa je nepoužiteľná, lebo sa na mieste niekdajších orientačných bodov nachádzajú budovy a parky. Keď sa dozvedel o Zákone o slobodnom prístupe k informáciám, predsa nestratil nádej a po pátraní v archívoch žiadal a získal plány pozemkových parciel z rôznych období, na základe ktorých presne zistil, kde je poklad uložený. Pri tom všetkom nikomu nevysvetľoval, na čo kópie tých starých plánov potreboval. Platil iba nevyhnutné poplatky xeroxovania dokumentov, ktoré si chcel vziať zo sebou, aby poklad vyhľadal.

Príklad 2: Na nákladnej železničnej stanici Belehrad – Dorćol sa vlak vyšinul z koľají. Následne došlo k vyliatiu látky nepríjemne zapáchajúcej. Novinári sa obrátili na mestskú moc a Ministerstvo ochrany životného prostredia s požiadavkou, aby im bezodkladne odpovedali na nasledujúce otázky:

- *O akú látku ide?*
- *Je a v akej miere je nebezpečná pre zdravie občanov?*

- *Ako sa občania v okolí železničnej stanice majú správať?*
- *Čo podniknú štátne orgány v smere odstránenie následkov havárie?*

4. Práva na prístup k informáciám

Sú štyri základné zákonné práva ohľadom prístupu k informáciám verejného významu (čl. 5):

- právo žiadateľa dostať odpoveď, či orgán verejnej moci disponuje určitou informáciou, prípadne či mu je prístupná;
- právo žiadateľa, aby sa mu informácia verejného významu sprístupnila tým, že sa mu umožní nahliadnutie do dokumentu obsahujúceho informáciu;
- právo žiadateľa dostať po zaplatení poplatku kópiu dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje;
- právo žiadateľa, aby mu kópia dokumentu po zaplatení poplatku bola zaslaná na adresu poštou, faxom, elektronickou cestou alebo iným spôsobom.

O výhodách týkajúcich sa platenia poplatku na vyhotovenie kópie dokumentu sa bude hovoriť v kapitole IV Sprievodcu.

Žiadateľ má právo na pravdivú a úplnú informáciu a orgán verejnej správy, ktorý podal nepravdivú alebo neúplnú informáciu, zodpovedá za priestupok (čl. 46, odsek 4). Orgán verejnej moci zodpovedá za škodu vzniknutú tým, že neoprávnene odoprel prístup k žiadanej informácii.

Ak je žiadaná informácia už prístupná verejnosti, žiadateľ má právo, aby ho orgán informoval, kde bola zverejnená.

Ak dokument obsahuje časti, o ktoré verejnosť nemá oprávnený záujem vedieť ich, žiadateľ má právo, aby mu orgán verejnej moci sprístupnil ostatné časti toho dokumentu.

Príklad: Stavebný podnikateľ podáva žiadosť Republikovému geodetickému ústavu na vypracovanie elektronickej kópie snímky katastrovej parcely G-126/28 obce Vračar a žiada, aby mu kópiu doručili elektronickou poštou.

5. Kto má právo na prístup k informáciám?

Každý, za rovnakých podmienok, má právo na prístup k informáciám. Nezáleží na tom, či je žiadateľ domáci alebo zahraničný občan, ani na tom, či má bydlisko na území Republiky Srbsko alebo niekde inde. Nie je dovolené diskriminovať žiadateľov informácií na základe ich osobných vlastností, akými sú nacionálna alebo etnická príslušnosť, rasa, pohlavie, invalidita a pod.

Práva zaručené zákonom prislúchajú aj jednotlivcom, aj právnickým osobám. Zákon zvlášť zaručuje rovnaké zaobchádzanie so všetkými novinármi a verejnými informačnými prostriedkami (zákaz diskriminácie). Orgán verejnej moci je povinný nahradiť vzniknutú škodu, ak prístup k informáciám umožnil iba niektorým novinárom a verejným informačným prostriedkom, alebo ak sa im umožní prístup k informáciám skôr než ostatným (čl. 7 a 44).

Príklad 1: Známy ruský výrobca kontajnerov si žiada od komunálnej služby obce Vršac kópiu tendrovej dokumentácie v súvislosti so zadovážovaním kontajnerov pre mestskú čistotu. Táto žiadosť sa nemôže zamietnuť z dôvodu, že žiadateľ nemá status dávatel'a ponuky na tendre, ani sa vydávanie kópie nesmie podmieniť zaplatením vyššej ceny poplatku od toho, ktorý pokrýva nutné výdavky rozmnožovania.

Príklad 2: NIS prijal žiadosť istého novinára, aby mu podali informácie o množstve a pôvode ropy dovezenej v minulom roku. NIS môže informovať verejnosť o žiadaných informáciách na tlačovej konferencii, ale to nie je záväzné. Ak to predsa neurobí, je povinný odpovedať na žiadosť novinára v stanovenej lehote. Ak medzitým, prv než zaslali odpoveď, prišla ešte nejaká žiadosť od iných novinárov týkajúca sa tých istých informácií,

NIS je povinný poskytnúť odpoveď súčasne všetkým novinárom, ktorí žiadosť zaslali, a tým zabezpečiť ich rovnoprávnosť.

6. Poverenec pre prístup k verejným informáciám – nová inštitúcia v právnej sústave

Poverenec je štátny orgán stanovený týmto zákonom. Jeho úlohou je starať sa o nehatené uskutočňovanie práva na prístup k informáciám verejného významu, a najmä:

- rozhodovať o odvolaniach na riešenia orgánov verejnej moci;
- vypracovať a publikovať príručku s praktickými pokynmi na uskutočňovanie práv predvídaných zákonom a
- podávať Národnému zhromaždeniu pravidelné správy o tom, ako orgány moci uplatňujú Zákon.

Poverenec má vlastnú odbornú službu. Vo vykonávaní svojich prác Poverenec je samostatný a nezávislý, čo znamená, že nesmie žiadať ani prijímať príkazy a pokyny pre svoju prácu od štátnych orgánov alebo iných osôb.

III. Kedy je prístup k informáciám verejného významu obmedzený alebo vylúčený?

1. Základné pravidlo: trojdielny test.

Žiadateľ informácie nemá vždy právo akurát na každú informáciu, ktorou disponuje orgán verejnej moci.

Orgán verejnej moci nie je povinný umožniť prístup k žiadanej informácii, ak sú v konkrétnom prípade splnené tri podmienky (čl. 8, od. 1):

1. ak je jeden zo záujmov vypočítaných v Zákone o kolízii záujmov žiadateľa vedieť;

2. ak by prístupom k informácii tento protikladný záujem bol vážne porušený;
3. ak potreba ochrany protikladného záujmu má väčšiu váhu, než je potreba ochrany záujmu žiadateľa vedieť, hodnotiac nevyhnutnosť odoprenia prístupu k informáciám podľa meradiel demokratickej spoločnosti.

Skúmanie (testovanie), či orgán verejnej moci odopiera žiadaný prístup v súlade so Zákonom, má preto tri časti: 1. či sa žiadaný prístup odopiera kvôli ochrane niektorého záujmu uvedeného v Zákone (čl. 9, 13 a 14), ak sa zistí, že je tomu tak; 2. či by umožnením prístupu k informácii ten záujem bol vážne porušený v konkrétnom prípade; 3. či je podľa meradiel demokratickej spoločnosti nevyhnutné odoprieť prístup k informácii.

Príklad: Vezmime predpoklad, že odborníci z Ministerstva financií pripravili elaborát o zneužití jednotlivých foriem daňových úľav z dôvodov nedopatrení v regulatíve alebo nezodpovedajúcich kontrolných kapacít, a že ten elaborát, keďže má formu pracovného materiálu, získal status úradného tajomstva. Novinár, ktorý sa zameriava na hospodárske otázky, spracúva tému zneužívania daňových úľav a podáva žiadosť o nasledujúce informácie: Či Ministerstvo od začiatku uplatňovania nových daňových zákonov zistilo niektoré druhy zneužívania daňových úľav? V ktorej oblasti je zneužívanie najčastejšie? Ktoré sú rozmery a ktoré príčiny tých zneužití?

Odpovede na otázky z tejto žiadosti sa zrejme nachádzajú v elaboráte, ktorý má status úradného tajomstva. Tajomstvo elaborátu je určené automaticky, pretože ide o pracovný materiál, ale samotný ten fakt neznamená, že sa tajomstvo musí zachovávať za každú cenu. V konkrétnom prípade jestvuje spoločenský záujem, aby sa slabosti v regulatíve alebo kontrolných kapacitách spoznali, za účelom ich nápravy. Z druhej strany, zverejňovanie tých slabostí, prv než sa napravia, mohlo by priviesť k ešte väčším zneužitiam daňových úľav („vážne narušenie v konkrétnom prípade“). Teda dobrý dôvod („nevyhnutný v demokratickej spoločnosti“) na to, aby sa tajomstvo ešte istý čas zachovalo, mohla by byť príprava intervenčných opatrení, ktoré odstránia problém (vylepšiť regulatívu, alebo posilniť kontrolu) a novinár by mohol dostať odpoveď v tom zmysle (s ktorou by síce pravdepodobne nebol spokojný).

V každom prípade po podniknutí súrnych opatrení, alebo po prejdení rozumnej lehoty na ich prípravu a vynesenie, by zachovávanie tajomstva informácií obsiahnutých v uvedenom elaboráte bolo v značnej miere menej oprávnené, bez ohľadu na to, či dokument aj ďalej nesie označenie „tajné“.

2. Ktoré záujmy sú vypočítané v Zákone?

Zákon (v čl. 9, 13 a 14) vypočítuje všetky záujmy, ktoré môžu byť v rozpore so záujmom žiadateľa vedieť. Mimo tohto okruhu záujmov nejedná ani jeden iný, pre ktorý by orgán verejnej moci mohol odoprieť prístup k informácii. To sú nasledujúce záujmy:

* život, zdravie, bezpečnosť alebo niektoré iné dôležité blaho niektorej osoby (čl. 9, od. 1, b. 1);

* znemožňovanie alebo odhaľovanie trestného činu, obvinenie z trestného činu, vedenie predbežného trestného konania, resp. súdneho postupu, vykonanie rozsudku alebo výkon trestu, vedenie niektorého iného právne usporiadaného konania, férové postupovanie a spravodlivé súdenie (čl. 9, od. 1, b. 2);

* obrana krajiny, štátna a verejná bezpečnosť, medzinárodné vzťahy (čl. 9, od. 9, b. 2);

* schopnosť štátu riadiť hospodárske procesy v krajine, uskutočnenie oprávnených hospodárskych záujmov (čl. 9, od. 1, b. 5);

* štátne, úradné, podnikateľské a iné tajomstvo (čl. 9, od. 1, b. 5);

* znemožňovanie zneužitia práva na prístup k informáciám (čl. 13);

* právo na súkromie, na dôstojnosť a niektoré iné právo osoby, na ktorú sa žiadaná informácia osobne vzťahuje (čl. 14).

3. Čo je vážne narúšanie v konkrétnom prípade?

Keď sa zistí, že by sa žiadaný prístup k informácii mohol odoprieť kvôli ochrane niektorého z vypočítaných záujmov, to ešte nepostačuje na to, aby sa uzavrelo, že by v konkrétnom prípade to odoprenie bolo v súlade so Zákomom. Potrebné je ešte zistiť, či by v

konkrétnom prípade ten záujem prístupom k informácii bol vážne narušený. To znamená, že by žiadaný prístup:

- * vážne ohrozil život, zdravie, bezpečnosť alebo niektoré iné blaho niektorej osoby;
- * vážne ohrozil, rušil a sťažil odhaľovanie trestného činu, alebo ho znemožnil, prípadne znemožnil obvinenie z trestného činu, vedenie predbežného konania, resp. súdneho konania, výkon rozsudku alebo vedenie niektorého iného právne usporiadaného konania, alebo férového postupovania a spravodlivého súdenia;
- * vážne ohrozil obranu krajiny, štátnu a verejnú bezpečnosť, medzinárodné vzťahy;
- * podstatne zmenšil schopnosť krajiny riadiť hospodárske procesy v krajine, alebo uskutočnenie oprávnených hospodárskych záujmov;
- * vyvolal ťažké právne a iné následky na záujmoch chránených zákonom, ktoré majú prevahu nad záujmom o prístup k informácii, ktorá je štátnym, úradným, podnikateľským alebo iným tajomstvom;
- * znamenal vážne zneužitie práva na prístup k informáciám;
- * vážne narušil právo na súkromie, na dôstojnosť a niektoré iné právo osoby, na ktorú sa žiadaná informácia osobne vzťahuje.

4. Nevyhnutnosť v demokratickej spoločnosti

V demokratickej spoločnosti nie je nevyhnutné odoprieť žiadaný prístup:

- ak sa tým aj tak nemôžu ochrániť záujmy vypočítané v Zákone, alebo
- ak sa ochrana vypočítaných záujmov môže v rovnakej miere uskutočniť iným spôsobom, alebo
- ak sa tým odopiera prístup k informácii vo väčšej miere, než je postačujúce pre ochranu vypočítaných záujmov.

V mnohých prípadoch, v ktorých je pre nedemokratickú moc nemysliteľné sprístupniť občanom informácie, demokratickej moci sa nezdá byť nevyhnutné, aby im prístup odoprela. Orgán verejnej moci je povinný riadiť sa meradlami demokratickej spoločnosti,

odhadujúc, či by v konkrétnom prípade prístup k informácii vážne ohrozil niektorý zo záujmov, vypočítaných v Zákone. S ohľadom na povahu demokratickej spoločnosti orgán verejnej moci umožní žiadaný prístup, keď napriek vážnej ohrozenosti niektorého z vypočítaných záujmov to nakladá zvlášť oprávnený verejný záujem, osobitne keď sa informácia týka porušovania zákona zo strany moci, prekročenia oprávnení, nesvedomitého vykonávania prác a iné.

Príklady

Orgán verejnej moci oprávnenne odopiera žiadaný prístup napríklad k takýmto informáciám:

- * Čo je nová identita chráneného svedka Petra Petroviča a kde je on v tejto chvíli?
- * Ktoré operatívne aktivity, kde a kedy, polícia podniká a ktoré ešte plánuje podniknúť s cieľom zatknúť dvoch utečencov z väzenia v Srijemskej Mitrovici?
- * V ktorých časových intervaloch pohraničná hliadka prechádza medzi bodom A a bodom B na hranici s Macedónskom?
- * Transkript rozhovoru prezidenta Republiky Srbsko s prezidentom Francúzska.
- * Aké sú strategické rezervy ropy, s ktorými môže počítať Vláda v nastúpajúcej ropovej kríze?
- * Kto sa už prihlásil na účasť v tendri, ak sa informácia žiada pred ukončením lehoty na prihlášky?
- * Žiadanie príliš veľkého počtu informácií, povedzme údajov o všetkých dovtedy vyplatených platoch každému zo všetkých kedykoľvek zamestnaných v dotyčnom ministerstve, alebo nerozumne často opätované žiadanie tej istej, už získanej informácie.
- * Údaje z lekárskeho kartónu pacienta Mirka Mirkoviča, ktorý nedal súhlas na zverejnenie tých údajov, nie je nositeľom verejnej funkcie, pre ktorú by tie údaje boli dôležité, a ani svojím počínaním v súvisi so súkromným životom nedal zámienu na žiadanie informácie.
- * K akým zisteniam sa dostal orgán moci pri finančnej kontrole hospodárenia konkurenčného súkromného podniku alebo stav žirového účtu niektorého občana?

* Pri poskytovaní možnosti nahliadnutia do zmluvy, ktorú mestské zhromaždenie uzavrelo so známym spevákom ohľadom jeho účasti v novoročnom koncerte, údaje o jeho adrese a čísle jeho bankového účtu sa v dokumente zneprístupnia.

5. Spor o tom, či je žiadaný prístup odoprený v súlade so Zákonom.

Orgán verejnej moci, ktorý odoprie žiadaný prístup, je povinný dokázať, že v konkrétnom prípade nejestvuje oprávnený záujem žiadateľa vedieť údaje (čl. 4). Na žiadosť žiadateľa informácie Poverenec a iný orgán ochrany práva na voľný prístup k informáciám zistí, za pomoci trojdielného testu, či orgán verejnej moci konal správne. O tom právnom konaní podrobnejšie v pokračovaní, v kapitole IV.

IV. Konanie pri uskutočňovaní práva na voľný prístup k informáciám verejného významu

1. Ako sa začína konanie?

Konanie pri uskutočňovaní práva na voľný prístup k informáciám verejného významu sa začína podaním žiadosti úradnej osobe orgánu verejnej správy disponujúcej informáciou. Ak úradná osoba nie je určená, konanie je v príslušnosti vedúceho orgánu moci (čl. 38).

Žiadosť možno podať tak v písomnej, ako aj v ústnej podobe. Orgán moci môže predpísať tlačivo na podávanie žiadosti, ale musí rozoberať aj žiadosť, ktorá nie je formulovaná na tom tlačive. Keď sa informácia žiada ústne, žiadosť sa vyjadruje do zápisnice vedenej oprávnenou osobou orgánu verejnej moci pre prístup k informáciám.

2. Čo je obsah žiadosti?

Žiadateľ v žiadosti uvádza:

- názov orgánu moci;

- svoje meno priezvisko a adresu, či sídlo, ak je žiadateľ právnická osoba;
- opis žiadaných informácií;
- iné údaje, uľahčujúce nachádzanie informácie.

Príklad: Novinár sa obracia na Národné zhromaždenie a žiada informácie o dovoze elektrickej energie. V rámci žiadosti upozorňuje oprávnenú osobu Národného zhromaždenia, že by sa také informácie mohli nájsť v materiáloch, pripravených pre potreby anketového výboru Zhromaždenia, ktorý sa tou témou zamestnával v roku 2004.

Žiadateľ od orgánu verejnej moci môže:

- žiadať oznámenie, či nakladá žiadanou informáciou;
- umožniť nahliadnutie do dokumentu, obsahujúceho žiadanú informáciu;
- vydať kópiu dokumentu;
- zaslať kópiu dokumentu poštou alebo iným spôsobom.

Zvlášť je dôležité zdôrazniť, že žiadateľ nemusí uviesť dôvod na podávanie žiadosti.

(Tlačivá na podávanie žiadostí a odvolaní sú v prílohe č.2)

3. Čo ak je žiadosť neúplná alebo neupravená

Oprávnená osoba orgánu moci je povinná poučiť žiadateľa, ako odstráni nedostatky, ak je žiadosť neúplná (neobsahuje všetky nevyhnutné údaje), resp. neúhľadná (nezrozumiteľná zo stanoviska toho, čo sa žiada). Ak žiadateľ neodstráni nedostatky v primeranej lehote a nedostatky sú také, že sa podľa žiadosti nemôže konať, orgán moci vynesie uzáver o zamietnutí žiadosti ako neúhľadnej.

Príklady:

* Žiadateľ podá žiadosť na „mesto Niš“, ale neuvedie orgán, na ktorý sa žiadosť vzťahuje (napríklad primátor mesta, mestská rada alebo mestské zhromaždenie).

* Podávateľ žiadosti sa dožaduje, aby sa mu odpoveď doručila elektronickou cestou, ale v žiadosti neuvedie elektronickú adresu.

* Žiadateľ nečitateľne napíše svoje meno a priezvisko.

* Žiadateľ zašle žiadosť na memorandovom papieri organizácie, ale uvedie svoju súkromnú adresu pod podpisom, takže nemožno uzavrieť, či žiadosť podáva vo vlastnom mene, alebo v mene organizácie.

* Podávateľ požiada o informácie o tom, koľko orgán moci vydeľuje na platenie telefónnych účtov, ale neuvedie obdobie, na ktoré sa informácia vzťahuje (na minulý mesiac, minulý rok, koľko je plánované na bežný rozpočtový rok a iné).

4. Lehota, v ktorej orgán moci musí podľa žiadosti žiadateľa konať

Orgán moci je povinný bezodkladne, a najneskôr do 15 dní odo dňa prijatia žiadosti konať podľa žiadosti žiadateľa. To znamená, že orgán moci je povinný v tej lehote oznámiť žiadateľovi, či disponuje informáciou, umožniť mu nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, tiež vydať mu, resp. zaslať kópiu dokumentu.

Ak orgán moci nemá možnosť, z oprávnených dôvodov, do 15 dní konať podľa žiadosti žiadateľa, vtedy je povinný ihneď ho s tým oboznámiť a určiť dodatočnú lehotu, v ktorej bude konať podľa žiadosti a ktorá nemôže byť dlhšia od 40 dní odo dňa prijatia žiadosti.

Orgán moci musí konať podľa žiadosti žiadateľa do 48 hodín od prijatia žiadosti, ak sa žiadosť vzťahuje na informáciu:

- **o ochrane života a slobody jednotlivca;**
- **o ohrození alebo ochrane zdravia obyvateľstva;**
- **o ohrození alebo ochrane životného prostredia.**

Žiadateľ môže podať sťažnosť Poverencovi, ak orgán moci v predpísanej lehote na jeho žiadosť neodpovie.

Príklad: Žiadateľ sa obracia na predškolskú ustanovizeň svojej obce so žiadosťou o kópiu výchovných cieľov pre vekovú skupinu trojročných detí (napr. preto, že má dojem, že vychovávatelia nepracujú dostatočne s jeho dieťaťom). Povedzme, že taký dokument jestvuje, že žiadateľ osobne odovzdal žiadosť oprávnenej osobe ustanovizne a že táto osoba potrebuje niekoľko minút na to, aby dokument vyhľadala a kópiu vyhotovila. Je očividné, že sa na takú žiadosť môže reagovať „bezodkladne“ a že je záväzok oprávnenej osoby, aby tak aj konala.

Ak je však úradník predškolskej ustanovizne zaneprázdnený inými povinnosťami (konaním podľa iných žiadostí, alebo v súvisi s inými pracovnými záväzkami, ktoré tiež vykonáva), vtedy je možné, že sa nebude môcť venovať žiadosti žiadateľa hneď, ale v každom prípade má záväzok doručiť mu kópiu do 15 dní (s platením úhrady).

Ak však žiadateľ žiadal aj nahliadnutie do odbornej literatúry, na základe ktorej bol výchovný plán zhotovený (a ktorú možno identifikovať a nájsť v knižnici a dokumentácii ustanovizne), oprávnená osoba, po prijatí žiadosti, vyjde v ústrety v miere, v ktorej je to možné, hneď (zhotoví kópie výchovných plánov) a zároveň zašle žiadateľovi oznámenie, že do odbornej literatúry môže nahliadnuť o 40 dní v miestnostiach ustanovizne (zdôvodňujúc dlhšiu lehotu časom potrebným na presné zistenie literatúry, o ktorú ide a na jej prichystanie, aby bola naporúdzi žiadateľovi).

5. Ako orgán moci koná, keď umožňuje prístup k informáciám?

Orgán moci písomne oznamuje žiadateľovi:

- že disponuje, alebo že nedisponuje žiadanou informáciou;
- že môže nahliadnuť do dokumentu obsahujúceho žiadanú informáciu v úradných miestnostiach orgánu moci v danom čase a daným spôsobom, totiž

- že mu vydá alebo doručí kópiu toho dokumentu, s uvedením výšky nevyhnutných nákladov vyhotovenia kópií alebo doručovania.

Keď orgán moci umožní žiadateľovi prístup k informáciám, nevydá o tom osobitné rozhodnutie, ale zhotoví úradný záznam.

6. Ako sa uskutočňuje právo na nahliadnutie?

Nahliadnutie do dokumentu obsahujúceho žiadanú informáciu sa koná použitím vybavenia, ktorým disponuje orgán moci, vyjmúc prípadov, ak žiadateľ žiada, aby nahliadnutie vykonal použitím vlastného vybavenia.

Žiadateľ môže z oprávnených dôvodov žiadať, aby do dokumentu nahliadol v inom čase od toho, ktorý mu je označený v oznámení.

Osobe, ktorá nie je vstave nahliadnuť do dokumentu bez sprevádzajúcej osoby, sa umožní urobiť to v sprievode inej osoby.

Ak orgán moci disponuje dokumentom obsahujúcim žiadanú informáciu v reči, v ktorej je žiadosť podaná, je povinný dať žiadateľovi k dispozícii dokument v tej reči.

7. Ako sa uskutočňuje právo na kópiu?

Orgán moci vydáva kópiu dokumentu obsahujúceho informáciu v podobe, v akej sa informácia nachádza (fotokópia, audiokópia, videokópia, digitálna kópia a pod.). Ak nedisponuje technickými možnosťami na vypracovanie kópie dokumentu v podobe, v ktorej sa informácia nachádza, orgán moci vypracúva kópiu v inej podobe, ale oboznamuje žiadateľa s možnosťou, aby si kópiu vypracoval vlastným vybavením.

Ak orgán moci disponuje dokumentom, ktorý obsahuje žiadanú informáciu v reči, v ktorej je žiadosť podaná, je povinný vydať kópiu dokumentu v tej reči.

Príklad: Žiadateľ sa obracia na Auto-moto zväz so žiadosťou aby sa mu vydala fotokópia farebného plagátu, ktorým sa vodiči vyzývajú nepoužívať mobilné telefóny počas jazdy. Oprávnená osoba v Zväze však zistí, že plagát má netypické rozmery, tiež že Auto-moto

zväz nedisponuje xeroxom vo farbách, ale iba čierno-bielym. Preto oznamuje žiadateľovi, že mu môže vydať iba čierno-bielu kópiu, aj to o 20% menšiu.

Žiadateľ akceptuje argumenty Zväzu, ale si žiada, aby mu dovolili odfotografovať si plagát svojim digitálnym fotoaparátom, čo mu umožní vypracovať si na inom mieste vernejšiu kópiu originálu a oprávnená osoba vychádza v ústrety tej žiadosti.

8. Koľko stojí prístup k informáciám?

Oboznámenie s tým, či orgán moci disponuje žiadanou informáciou, ako aj nahliadnutie do dokumentu, ktorý tú informáciu obsahuje, sú bezplatné.

Žiadateľ je povinný zaplatiť úhradu nevyhnutných výdavkov za vypracovanie kópie dokumentu a jej doručenie. Výdavky vypracovania kópií predpisuje Vláda Republiky Srbsko.

Od záväzku platenia úhrady vypracovania kópie sú oslobodení:

- novinári, ak o kópiu žiadajú za účelom vykonávania svojej profesie;
- združenia pre ochranu ľudských práv, ak o kópiu dokumentu žiadajú za účelom uskutočnenia cieľov združenia;
- všetky osoby, ak sa žiadaná informácia týka ohrozenia, resp. ochrany zdravia občanov a životného prostredia.

Keď je žiadaná informácia už zverejnená a prístupná v krajine alebo na internete, vtedy nie je možné uskutočniť právo na bezplatnú kópiu.

9. Ako orgán moci koná, keď odopiera prístup k informácii?

Ak orgán moci z dôvodov uvedených v III. časti Sprievodcu úplne alebo čiastočne zamietne právo žiadateľa, je povinný o tom vyniesť osobitné rozhodnutie. Rozhodnutie o zamietnutí musí byť písomne zdôvodnené. Orgán moci je povinný poučiť žiadateľa o opravných prostriedkoch, ktoré proti riešeniu o zamietnutí môže využiť.

10. Kedy orgán moci postupuje žiadosť Poverencovi?

Ak orgán moci nedisponuje dokumentom, obsahujúcim žiadanú informáciu, postúpi žiadosť o prístup k informácii Poverencovi. Súčasne oboznámi Poverenca a žiadateľa s tým kto podľa jeho poznatkov dokumentom disponuje.

Poverenec je povinný preveriť, či orgán, ktorému žiadosť pôvodne bola adresovaná, skutočne nedisponuje žiadanou informáciou. Keď Poverenec zistí, že žiadaná informácia je vo vlastníctve niekoho iného:

- postúpi žiadosť na tento orgán, alebo
- poučí žiadateľa, aby sa na ten orgán sám obrátil.

S ohľadom na to, že žiadateľ zostáva „pánom“ svojej žiadosti, on sa môže postaviť proti postúpeniu žiadosti na iný orgán. Výhodou postúpenia žiadosti na iný orgán je v tom, že žiadateľ nemusí podávať novú žiadosť. Lehota konania podľa postúpenej žiadosti sa začína dňom doručenia žiadosti inému orgánu.

Príklad: Študent chystá seminárnu prácu na tému násilensva v rodine v Srbsku. Obracia sa na Ministerstvo spravodlivosti, aby získal informáciu, koľko prihlášok bolo podaných od predpisovania tohto trestného činu a koľko z nich malo epilóg v rozsudkoch. Povedzme, že Ministerstvo týmito informáciami nedisponuje, ale osobe oprávnenej pre prístup k informáciám je známe, že také údaje majú v Štatistickom ústave, ale že nimi sčasti disponujú aj na Ministerstve vnútorných vecí, v Najvyššom súde a u Republikového verejného obžalobcu. Oprávnená osoba z Ministerstva spravodlivosti oboznamuje s tým Poverenca a žiadateľa informácie a postupuje žiadosť na Poverenca.

11. Kedy možno podať sťažnosť Poverencovi?

Sťažnosť na rozhodnutie orgánu, na ktorý bola podaná žiadosť o prístup k informácii sa môže podať Poverencovi, ak orgán moci:

- zamietne, vcelku alebo sčasti, žiadosť žiadateľa;
- nekoná podľa žiadosti žiadateľa v lehote predpísanej v zákone („mlčanie správy“);

- neumožní nahliadnutie do dokumentu, ktorý obsahuje žiadanú informáciu, použitím vybavenia, ktorým sám disponuje, resp. nedovolí žiadateľovi nahliadnúť do dokumentu použitím vlastného vybavenia;
- podmieni vydávanie kópie zaplatením úhrady prevyšujúcej cenu nevyhnutných výdavkov na vypracovanie tej kópie;
- neumožní nahliadnutie do dokumentu, alebo nevypracuje kópiu toho dokumentu v reči, v ktorej je žiadosť podaná, hoci disponuje dokumentom v tej reči.

Žiadateľ môže podať odvolanie Poverencovi do 15 dní odo dňa doručenia riešenia o zamietnutí žiadosti, alebo odo dňa, keď mu bolo znemožnené uskutočniť právo na prístup k informáciám v súlade s týmto zákonom.

Žiadateľ odovzdáva sťažnosť Poverencovi prostredníctvom orgánu moci, ktorému je žiadosť podaná.

Príklad: Žiadateľ podal žiadosť Pokrajinskému sekretariátu pre vzdelávanie a kultúru o prístup k informáciám o kultúrnych podujatiach, organizovaných za podpory Sekretariátu v minulom roku. Poverencovi sa môže sťažovať, keď:

* Nedostane odpoveď;

* Dostane odpoveď, že Sekretariát takou informáciou nedisponuje;

* Nedostane odpoveď v zákonnej lehote;

* Sekretariát podmieni vydávanie dokumentu, ktorý obsahuje zoznam podujatí, zaplatením úhrady prevyšujúcej cenu nevyhnutných výdavkov (napr. dvakrát vyššia cena od tej, ktorá za jednu stranu platí v súkromných xeroxárňach, alebo cena prevyšujúca tú, ktorú určila Vláda Srbska v sadzobníku nákladov;

* Žiadateľ žiada, aby dokumenty obsahujúce informáciu skanovať na svojom prístroji (ktorý priniesol do Sekretariátu) a oprávnená osoba mu to nedovolí, trvajúc na tom, aby bol použitý úradný prístroj na xeroxovanie;

* Žiadateľ podá žiadosť v slovenčine, Sekretariát disponuje žiadaným zoznamom aj v tej reči, ale namiesto toho ponúkne žiadateľovi dokument v srbčine.

12. Kedy sa sťažnosť nepovoľuje

Sťažnosť sa nepovoľuje, keď je žiadosť žiadateľa zamietnutá, totiž ak mu je uskutočnenie práva na prístup k informáciám znemožnené v súlade so Zákonom zo strany nasledujúcich štátnych orgánov:

- Národného zhromaždenia Republiky Srbsko,
- Prezidenta Republiky
- Vlády Republiky Srbsko
- Najvyššieho súdu Srbska
- Ústavného súdu Srbska
- Republikového verejného obžalobcu.

Proti rozhodnutiu týchto orgánov možno viesť správny spor pred príslušným súdom v súlade so Zákonom.

13. Ako Poverenec rozhoduje o sťažnosti?

Poverenec rozhoduje o sťažnosti bez odkladu a najneskôr do 30 dní odo dňa odovzdania sťažnosti.

Poverenec umožní orgánu moci, a podľa potreby aj žiadateľovi, aby sa písomne vyjadrili o uvedených skutočnostiach zo sťažnosti.

Postupujúc podľa sťažnosti, Poverenec si overuje a zisťuje fakty, nevyhnutné pre vynášanie rozhodnutia. Pri tej príležitosti Poverenec má právo nahliadnuť do každého dokumentu, vrátane toho, ktorý bol žiadateľovi z akýchkoľvek dôvodov odoprený.

14. Aký účinok má Poverencovo rozhodnutie?

Poverencovo rozhodnutie zaväzuje orgán moci, ktorý žiadateľovi odoprel prístup k informácii. Rozhodujúc o sťažnosti, Poverenec má v každom konkrétnom prípade právo sám umožniť žiadateľovi prístup k informácii.

Podľa potreby o vykonaní Poverencovho rozhodnutia sa stará Vláda Republiky Srbsko.

15. Čo ak je žiadateľ nespokojný s Poverencovým rozhodnutím?

Ak je žiadateľ nespokojný s Poverencovým rozhodnutím, alebo ak Poverenec nevynesie rozhodnutie v predpísanej lehote, žiadateľ môže začať správny spor pred príslušným súdom.

Správny spor je forma vonkajšej – súdnej kontroly práce štátnych orgánov. Žaloba sa podáva a odovzdáva priamo príslušnému súdu do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

Ak Poverenec nerozhodne o sťažnosti v predpísanej lehote, žiadateľ môže od neho žiadať, aby vyniesol rozhodnutie v dodatočnej 7-dňovej lehote. Ak ani vtedy Poverenec nevynesie rozhodnutie, žiadateľ môže podať žalobu súdu v lehote 30 dní od vypršania dodatočnej lehoty.

16. Čo má žaloba obsahovať?

V žalobe sa musia uviesť nasledujúce údaje:

- meno a priezvisko, povolanie a bydlisko, resp. názov a sídlisko žalobcu;
- rozhodnutie Poverenca, resp. orgánu moci, proti riešeniu ktorého nie je povolená sťažnosť (pozri bod 12. Sprievodcu);
- dôvod na podávanie žaloby;
- v ktorom smere a rozsahu sa navrhuje zrušenie rozhodnutia.

17. Čo sa ešte môže podniknúť, keď si orgán moci nespĺňa svoje zákonné záväzky?

Každý má právo prihlásiť Poverencovi, že si orgán moci nespĺňa svoje zákonné záväzky, a najmä:

- záväzok vypracovania a zverejnenia informátora so základnými údajmi o svojej práci (čl. 39),

- záväzok udržiavania nosiča informácií spôsobom, ktorý umožní nehatené uskutočňovanie práva na prístup k informáciám (čl. 41),
- záväzok prípravy zamestnancov na uplatňovanie zákonných ustanovení (čl. 42).

Konajúc podľa prihlášky, Poverenec môže vyniesť rozhodnutie, ktorým ustanovuje, že si orgán moci nesplnil svoje zákonné záväzky a ktorým mu nakladá opatrenia na ich splnenie.

Príklad: Podávateľ žiadosti si žiadal kópiu informátora so základnými údajmi o práci obce. Odpovedali mu, že taký informátor ešte stále nie je vypracovaný. Žiadateľ môže podať sťažnosť Poverencovi, ak upodozrieva, že informátor predsa jestvuje, ale mu ho oprávnená osoba nechce poskytnúť. Ak však, ak informátor skutočne nejestvuje, žiadateľ ho nebude môcť dostať ani po Poverencovom rozhodnutí o sťažnosti. Na strane druhej zamietnutý žiadateľ, alebo ktokoľvek iný, môže podať prihlášku Poverencovi, že si obec nesplnila svoj zákonné záväzky, súvisiace s opatreniami pre zvel'adenie verejnosti v práci, po čom Poverenec môže prikázať obci, aby to urobila.

Okrem toho treba zdôrazniť, že príslušné ministerstvo, ktoré sa zaoberá informovaním, vykonáva dozor nad uplatňovaním tohto Zákona a ono má reagovať vo všetkých situáciách, keď jestvujú zrejme prekážky v uplatňovaní Zákona.

Príloha 1

Z Á K O N

O SLOBODNOM PRÍSTUPE K INFORMACIÁM VEREJNÉHO VÝZNAMU

I. ZÁKLADNE USTANOVENIA

Predmet zákona

Článok 1

Týmto zákonom sa upravujú práva na prístup k informáciám verejného významu, ktorými disponujú orgány verejnej moci, za účelom uskutočnenia a ochrany záujmov verejnosti vedieť a za účelom uskutočnenia slobodného demokratického zriadenia a otvorenej spoločnosti.

Za účelom uskutočnenia práva na prístup k informáciám verejného významu, ktorými disponujú orgány verejnej moci, týmto zákonom sa ustanovuje Poverenec pre informácie verejného významu (v ďalšom texte: Poverenec), ako samostatný štátny orgán, nezávislý vo výkone svojej príslušnosti.

Informácia verejného významu

Článok 2

Informácia verejného významu, v zmysle tohto zákona, je informácia, ktorou disponuje orgán verejnej moci a ktorá vznikla v práci alebo v súvisi s prácou orgánu verejnej moci, obsiahnutá v danom dokumente a vzťahuje sa na všetko to, o čom verejnosť má oprávnený záujem vedieť.

Aby sa niektorá informácia považovala za informáciu verejného významu, nie je podstatné, či je zdroj informácie orgán verejnej moci alebo hociktorá iná osoba, nie je podstatný nosič informácií (papier, páska, film, elektronické médiá a pod.), na ktorom sa obsahujúci informáciu nachádza, dátum vzniku informácie, spôsob zisťovania informácie, ani nie sú podstatné iné charakteristiky informácie.

Orgán verejnej moci

Článok 3

Orgán verejnej moci (v ďalšom texte: orgán moci) v zmysle tohto zákona je:

- 1) štátny orgán, orgán teritoriálnej autonómie, orgán lokálnej samosprávy, ako aj organizácia poverená výkonom verejných oprávnení (v ďalšom texte: štátny orgán),
- 2) právna osoba, ktorá zakladá alebo financuje vcelku, resp. v prevažnej časti štátny orgán.

Zákonné predpoklady o oprávnenom záujme

Článok 4

Oprávnený záujem verejnosti vedieť z článku 2 tohto zákona, jestvuje vždy, keď ide o informáciu, ktorou disponuje orgán moci, týkajúca sa ohrozenia, resp. ochrany zdravia občanov a životného prostredia; ak ide o iné informácie ktorými disponuje orgán moci, oprávnený záujem verejnosti o informovanosť z článku 2 tohto zákona existuje, ak orgán moci nedokáže opak.

Obsah práva na prístup k informáciám verejného významu

Článok 5

Každý má právo na informáciu, či orgán moci disponuje určitou informáciou verejného významu, resp. či mu je ona inak prístupná.

Každý má právo, aby mu informácia verejného významu bola sprístupnená tak, že sa mu umožní nahliadnutie do dokumentu, ktorý informáciu verejného významu obsahuje,

právo na kópiu toho dokumentu, ako aj právo, aby mu, na žiadosť, kópia dokumentu bola zaslaná poštou, faxom, elektronickou poštou alebo iným spôsobom.

Zásada rovnosti

Článok 6

Práva z tohto zákona patria všetkým za rovnakých podmienok, bez ohľadu na štátnu príslušnosť, bydlisko, pobyt či sídlo, alebo osobné vlastnosti, akými sú rasa, vierovyznanie, nacionálna a etnická príslušnosť, pohlavie a podobné.

Zákaz diskriminácie novinárov a verejných informačných prostriedkov

Článok 7

Orgán moci nesmie zvýhodňovať žiadneho novinára alebo verejný informačný prostriedok, keď viacerí podali žiadosť, tak, že iba jednému, alebo jednému skôr než iným novinárom alebo verejným informačným prostriedkom umožní uskutočnenie práva na prístup k informáciám verejného významu.

Obmedzenie práv

Článok 8

Práva z tohto zákona výnimočne môžu byť podrobené obmedzeniam, predpísaným týmto zákonom, ak je nevyhnutne potrebné v demokratickej spoločnosti za účelom ochrany pred vážnejším porušením prevažnejšieho záujmu založeného na ústave alebo zákone.

Žiadne ustanovenie tohto zákona sa nesmie tlmočiť spôsobom, ktorý by privedol k zrušeniu niektorého práva uznávaného zákonom, alebo k jeho obmedzeniu vo väčšej miere, než je predpísaná v odseku 1 tohto článku.

II. VYLÚČENIE A OBMEDZENIE SLOBODNÉHO PRÍSTUPU K INFORMÁCIÁM VEREJNÉHO VÝZNAMU

Život, zdravie, bezpečnosť, súdnictvo, obrana krajiny, štátna a verejná bezpečnosť, hospodársky blahobyt krajiny a tajomstvo

Článok 9

Orgán moci neumožní žiadateľovi uskutočniť právo na prístup k informáciám verejného významu, ak by tým:

- 1) ohrozil život, zdravie, bezpečnosť alebo iné blaho niektorej osoby;
- 2) ohrozil, prekazil alebo sťažil znemožnenie alebo odhalenie trestného činu, obžalovanie z trestného činu, vedenie predbežného trestného konania, vedenie súdneho konania, výkon rozsudku alebo uskutočnenie trestu, alebo ktoréhokoľvek iné právne ustanovené konanie, alebo férové počínanie a spravodlivé súdenie;
- 3) vážne ohrozil obranu krajiny, štátnu a verejnú bezpečnosť, alebo medzinárodné vzťahy;
- 4) podstatne znížil schopnosť štátu riadiť hospodárske procesy v krajine, alebo podstatne sťažil uskutočnenie oprávnených hospodárskych záujmov;
- 5) sprístupnil informáciu alebo dokument, pre ktorý je predpismi alebo úradným aktom založeným na zákone ustanovené, že sa chráni ako štátne, služobné, podnikateľské alebo iné tajomstvo, resp. ktorý je prístupný iba danému kruhu osôb, a odhalením ktorého by mohli nastať ťažké právne a iné následky pre záujmy chránené zákonom, ktoré majú prevahu nad záujmom o prístup k informáciám.

Informácia verejného významu vo vlastníctve orgánu moci ktorá je už prístupná verejnosti

Článok 10

Orgán moci nemusí žiadateľovi umožniť uskutočnenie práva na prístup k informáciám verejného významu, keď ide o informáciu už je zverejnenú a prístupnú v krajine a na internete.

V prípade z odseku 1 tohto článku orgán moci v odpovedi na žiadosť uvedie nosič informácie (číslo úradného vestníka, názov publikácie a pod.), kde a kedy informácia bola zverejnená, vyjmúc prípadov, že je to všeobecne známe.

Spochybňovanie zverejnenej informácie zo strany orgánu moci

Článok 11

Ak orgán moci spochybní pravdivosť, či úplnosť informácie verejného významu, ktorá bola zverejnená, oznámi pravdivú a úplnú informáciu, resp. umožní nahliadnutie do dokumentu, ktorý obsahuje pravdivú a úplnú informáciu, vyjmúc prípadov z čl. 9 a 14 tohto zákona.

Vydeľovanie informácií

Článok 12

Ak sa žiadaná informácia verejného významu môže vydeliť z ostatných informácií v dokumente, do ktorých orgán moci nie je povinný žiadateľovi umožniť nahliadnutie, vtedy orgán moci žiadateľovi umožní nahliadnutie do tej časti dokumentu, ktorá obsahuje iba vydelenú informáciu.

Zneužívanie slobodného prístupu k informáciám verejného významu

Článok 13

Orgán moci neumožní žiadateľovi uskutočnenie práva na prístup k informáciám verejného významu, keď žiadateľ zneužíva práva na prístup k informáciám verejného významu, zvlášť keď je žiadanie nepochopiteľne časté, keď sa opakuje žiadosť o tie isté, už získané informácie, alebo keď sa žiada príliš veľké množstvo informácií.

Súkromie a iné osobnostné práva

Článok 14

Orgán moci neumožní žiadateľovi uskutočniť právo na prístup k informáciám verejného významu, ak by tým porušil právo na súkromie, právo na dôstojnosť alebo iné právo osoby, na ktorú sa žiadaná informácia vzťahuje, okrem:

- 1) ak osoba s tým súhlasila;
- 2) ak ide o osobnosť, jav alebo udalosť verejného záujmu a zvlášť keď ide o nositeľa štátnej a politickej funkcie a ak je informácia dôležitá s ohľadom na funkciu, ktorú tá osoba vykonáva;
- 3) ak ide o osobu, ktorá svojím správaním sa, zvlášť v súvisi so súkromným životom, dala podnet pre žiadanie informácie.

III. POSTUP PRED ORGÁNOM MOCI

Žiadosť o informáciu, nahliadnutie, vydávanie kópie a poučenie

Článok 15

Žiadateľ podáva písomnú žiadosť na orgán moci o uskutočnenie práva na prístup k informáciám verejného významu (v ďalšom texte: žiadosť).

Žiadosť musí obsahovať názov orgánu moci, meno, priezvisko a adresu žiadateľa, ako aj čím presnejší popis žiadanej informácie.

Žiadosť môže obsahovať aj iné údaje, uľahčujúce nachádzanie žiadanej informácie.

Žiadateľ nemusí uviesť dôvod žiadosti.

Ak žiadosť neobsahuje údaje z odseku 2 tohto článku, resp. ak žiadosť nie je úhľadná, oprávnená osoba orgánu moci je povinná, bez úhrady, poučiť žiadateľa, ako tie nedostatky odstráni, resp. doručiť mu pokyny o doplnení.

Ak žiadateľ neodstráni nedostatky v určenej lehote, resp. v lehote 15 dní odo dňa prijatia pokynov o doplnení, a nedopatrenie sú také, že sa podľa žiadosti nemôže konať, orgán moci vynesie záver o zamietnutí žiadosti ako neúhľadnej.

Orgán moci je povinný umožniť prístup k informáciám aj na základe ústnej žiadosti žiadateľa, ktorá sa oznamuje do zápisnice, pričom sa taká žiadosť vnáša do osobitnej evidencie a uplatňujú sa lehoty, ako keby žiadosť bola podaná písomne.

Orgán moci môže predpísať tlačivo pre podávanie žiadostí, ale musí uvážiť aj žiadosť, ktorá nie je zhotovená na tom tlačive.

Rozhodovanie o žiadosti

Článok 16

Orgán moci je povinný bez odkladu, a najneskôr do 15 dní odo dňa prijatia žiadosti, oboznámiť žiadateľa s disponovaním informáciou, poskytnúť mu na nahliadnutie dokument, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, resp. vydať mu alebo zaslať kópiu toho dokumentu. Kópia dokumentu je zaslaná žiadateľovi dňom opúšťania podateľne orgánu moci, od ktorého sa informácia žiadala.

Ak sa žiadosť vzťahuje na informáciu, o ktorej sa môže predpokladať, že je významná pre ochranu života a slobody niektorej osoby, resp. pre ohrozenie alebo ochranu zdravia obyvateľov a životného prostredia, orgán moci musí oboznámiť žiadateľa s disponovaním tou informáciou, poskytnúť mu na nahliadnutie dokument, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, resp. vydať mu kópiu toho dokumentu do 48 hodín od prijatia žiadosti.

Ak orgán moci nemá možnosť, z oprávnených dôvodov, v lehote z odseku 1 tohto článku oboznámiť žiadateľa s disponovaním informáciou, poskytnúť mu na nahliadnutie dokument, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, vydať mu, resp. zaslať kópiu toho dokumentu, je povinný o tom ihneď informovať žiadateľa a určiť dodatočnú lehotu, ktorá nesmie byť dlhšia od 40 dní odo dňa prijatia žiadosti, v ktorej žiadateľa oboznámi s disponovaním informáciou, poskytne mu na nahliadnutie dokument, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, vydá mu, resp. zašle kópiu toho dokumentu.

Ak orgán moci neodpovie na žiadosť v lehote, žiadateľ môže podať odvolanie Poverencovi, vyjmúc prípadov určených týmto zákonom.

Orgán moci spolu s informáciou o tom, že žiadateľovi umožní nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, resp. že mu vydá kópiu toho dokumentu, oznámi žiadateľovi termín, miesto a spôsob, ktorým mu bude umožnené nahliadnutie do informácie, výšku nevyhnutných výdavkov na vypracovanie kópie dokumentu a v prípade, že nedisponuje technickými prostriedkami na vypracovanie kópie, oboznámi žiadateľa s možnosťou použitia vlastného vybavenia na vypracovanie kópie.

Nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, sa koná v úradných miestnostiach orgánu moci.

Žiadateľ môže z oprávnených dôvodov žiadať, aby sa nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, vykonalo v inom termíne, než je termín určený orgánom, od ktorého sa informácia žiadala.

Osobe, ktorá nie je vstave bez sprievodcu vykonať nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, sa umožní urobiť to za pomoci sprevádzajúcej osoby.

Ak orgán moci vyhovie žiadosti, nevydá osobitné rozhodnutie, ale o tom zhotoví úradný záznam.

Keď orgán moci zamietne vcelku alebo sčasti, oboznámiť žiadateľa s disponovaním informáciou, umožniť mu nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, vydať mu, resp. zaslať kópiu toho dokumentu, vtedy je povinný vyniesť rozhodnutie o zamietnutí žiadosti, písomne to rozhodnutie zdôvodniť, ako aj poučiť žiadateľa v rozhodnutí o opravných prostriedkoch, ktoré proti takému rozhodnutiu môže vyjadriť.

ÚHRADA

Článok 17

Nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, je bezplatné.

Kópia dokumentu ktorý žiadanú informáciu obsahuje, sa vydáva so záväzkom žiadateľa zaplatiť úhradu nevyhnutných výdavkov vypracovania tej kópie a v prípade zasielania aj výdavky zasielania.

Vláda predpisuje cenník výdavkov, na základe ktorého orgán vyúčtuva výdavky z predchádzajúceho odseku.

Od záväzku platenia úhrady z odseku 2. tohto článku sú oslobodení novinári, keď kópiu dokumentu žiadajú na výkon svojho povolania, združenia pre ochranu ľudských práv, keď kópiu žiadajú na uskutočňovanie cieľov združenia a všetky osoby, keď sa informácia týka ohrozenia, resp. ochrany zdravia obyvateľov a životného prostredia, vyjmúc v prípadoch z článku 10 odsek 1 tohto Zákona.

Poverenec sleduje prax inkasovania úhrady a oslobádzania od úhrady a posiela odporúčania orgánom moci za účelom vyrovnávania tej praxe.

Umožňovanie nahliadnutia a vypracovanie kópie

Článok 18

Nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, sa koná použitím vybavenia, ktorým disponuje orgán moci, okrem keď si žiadateľ žiada, aby nahliadnutie vykonal použitím vlastného vybavenia.

Orgán moci vydáva kópiu dokumentu (fotokópiu, audiokópiu, videokópiu, digitálnu kópiu a pod.), ktorá žiadanú informáciu obsahuje, v tej podobe, v ktorej sa informácia nachádza.

Ak orgán moci nedisponuje vlastnými technickými možnosťami na vypracovanie kópie dokumentu v zmysle odseka 2 tohto článku, vypracuje kópiu dokumentu v inej podobe.

Ak orgán moci disponuje dokumentom, ktorý žiadanú informáciu obsahuje v reči, v ktorej je žiadosť podaná, je povinný umožniť žiadateľovi nahliadnutie do dokumentu a vypracovať kópiu v reči, v ktorej je žiadosť podaná.

Postupovanie žiadosti Poverencovi

Článok 19

Keď orgán moci nedisponuje dokumentom, ktorý žiadanú informáciu obsahuje postúpi žiadosť Poverencovi a oboznámi Poverenca a žiadateľovu, u koho sa, podľa jeho poznatkov, dokument nachádza.

Konanie Poverenca podľa postúpenej žiadosti

Článok 20

Po prijatí žiadosti Poverenec preveruje, či sa dokument, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, nachádza vo vlastníctve orgánu moci, ktorý naňho žiadosť postúpil.

Ak Poverenec zistí, že sa dokument z odseku 1 tohto článku nenachádza vo vlastníctve orgánu moci, ktorý naňho žiadosť žiadateľa postúpil, tak doručí žiadosť orgánu moci, ktorý ten dokument vlastní, okrem keď žiadateľ určil inak, a o tom informuje žiadateľa, alebo žiadateľa poučí, aby sa obrátil na orgán moci, ktorý žiadanou informáciou disponuje.

Spôsob postupovania z odseku 2 tohto článku určí Poverenec v závislosti od toho, ktorým spôsobom sa účinnejšie uskutoční právo na prístup k informáciám verejného významu.

Ak Poverenec doručí žiadosť orgánu moci z odseku 2 tohto článku, lehota predvídaná článkom 16 tohto zákona začína plynúť odo dňa doručenia.

Iné ustanovenia konania

Článok 21

Na konanie pred orgánom moci sa uplatňujú ustanovenia zákona, ktorými sa upravuje všeobecné správne konanie a ktoré sa vzťahujú na riešenie prvostupňového orgánu, vyjmúc prípadov, že je to týmto zákonom inak upravené.

IV. KONANIE PRED POVERENCOM

Právo na odvolanie

Článok 22

Žiadateľ môže podať odvolanie Poverencovi do 15 dní od doručenia rozhodnutia orgánu moci, ak:

- 1) orgán moci, v protiklade s článkom 16 odsek 1 a 3 tohto Zákona, odmietne oboznámiť žiadateľa s tým, či disponuje určitou informáciou verejného významu alebo mu je ona inak prístupná, umožniť mu nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, vydať mu, resp. zaslať kópiu dokumentu, alebo ak to neurobí v predpísanej lehote;
- 2) orgán moci, v protiklade s článkom 16 odsek 2 tohto Zákona, neodpovie v predpísanej lehote na žiadosť žiadateľa;
- 3) orgán moci, v protiklade s článkom 17. odsek 2. tohto Zákona, podmieni vydávanie kópie dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, zaplatením úhrady, ktorá prevyšuje cenu nevyhnutných výdavkov na vypracovanie tej kópie;
- 4) orgán moci neumožní nahliadnutie do dokumentu ktorý žiadanú informáciu obsahuje, spôsobom predvídaným článkom 18 odsek 1 tohto Zákona;
- 5) orgán moci neumožní nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, resp. nevydá kópiu toho dokumentu spôsobom predvídaným článkom 18 odsek 4 tohto Zákona.

Proti rozhodnutiu Národného zhromaždenia, prezidenta Republiky, Vlády Republiky Srbsko, Najvyššieho súdu Srbska, Ústavného súdu a Republikového verejného obžalobcu nemožno podať odvolanie.

Proti rozhodnutiu z odseku 2 tohto článku možno začať správny spor, v súlade so zákonom, o čom súd z úradnej povinnosti informuje Poverenca.

Rozhodnutie sťažnosti Poverencom

Článok 23

Na konanie pred Poverencom sa uplatňujú ustanovenia zákona, ktorými sa upravuje všeobecné správne konanie a ktoré sa vzťahujú na rozhodovanie druhostupňového orgánu o odvolaní, ak týmto Zákonom nie je inak určené.

Článok 24

Poverenec vynáša rozhodnutie bez odkladu a najneskôr do 30 dní odo dňa odovzdania odvolania, keď umožní orgánu moci a podľa potreby aj žiadateľovi, písomne sa vyjadriť.

Poverenec zamietá odvolanie, ak je neprípustné, nepodané načas a vyjadrené zo strany neoprávnenej osoby.

Orgán moci dokazuje, že konal v súlade so svojimi záväzkami predvídanými týmto zákonom.

Rozhodovanie Poverenca v súvisi s opatreniami pre zvel'adenie verejnosti práce

Článok 25

Poverenec môže na základe prihlášky alebo z úradnej povinnosti vyniesť rozhodnutie, ktorým zisťuje, že orgán moci, okrem orgánu z článku 22 odsek 2 tohto Zákona, nevykonal svoje záväzky predvídané týmto Zákonom, a uložiť mu opatrenia na ich výkon, keď predtým umožní orgánu moci, aby sa písomne vyjadril.

Prihláška z odseku 1 tohto článku sa nemôže podať v prípadoch, keď je týmto zákonom predvídané právo na odvolanie.

Zisťovanie skutkového stavu zo strany Poverenca

Článok 26

Poverenec podniká kroky na zisťovanie skutkového stavu, ktoré sú nevyhnutné na vynesenie rozhodnutia z čl. 24 a 25 tohto Zákona.

Poverencovi za účelom zistenia skutkového stavu z odseka 1 tohto článku, bude umožnené skontrolovať každého nositeľa informácií, na ktoré sa tento Zákon uplatňuje.

Opravný prostriedok proti Poverencovmu rozhodnutiu

Článok 27

Proti Poverencovmu rozhodnutiu možno začať správny spor.

Záväznosť rozhodnutí a uzáverov

Článok 28

Poverencove rozhodnutia a uzávěry sú zaväzujúce.

Výkon Poverencových rozhodnutí a uzáverov, v prípade potreby, zabezpečuje Vláda Republiky Srbsko.

V. VOĽBA, POSTAVENIE A PRÍSLUŠNOSŤ POVERENCA

Sídlo Poverenca

Článok 29

Sídlo Poverenca je v Belehrade.

Voľba

Článok 30

Národné zhromaždenie Republiky Srbsko (v ďalšom texte: Národné zhromaždenie) volí Poverenca na návrh výboru Národného zhromaždenia, v príslušnosti ktorého je informovanie.

Za Poverenca sa volí renomovaná osoba z oblasti ochrany a zveľadenia ľudských práv.

Poverencom môže byť osoba, spĺňajúca podmienky pre prácu v štátnych orgánoch, ktorá skončila právnickú fakultu a má najmenej desať rokov pracovnej skúsenosti.

Poverencom nemôže byť osoba, ktorá vykonáva funkciu alebo je zamestnaná v inom štátnom orgáne alebo v politickej strane.

Poverenec sa volí na sedemročné obdobie.

Tá istá osoba môže byť volená za Poverenca najviac dva razy.

Ukončenie mandátu

Článok 31

Poverencovi prestáva povinnosť vypršaním mandátu, na osobnú žiadosť, keď naplní šesťdesiatpäť rokov a uvoľnením.

Rozhodnutie o zániku povinnosti Poverenca vynáša Národné zhromaždenie.

Poverenec sa uvoľňuje z povinnosti, ak je odsúdený za trestný čin na trest väzenia, ak natrvalo utratí práceschopnosť, ak vykonáva funkciu alebo je zamestnaný v inom štátnom orgáne alebo politickej strane, ak utratí občianstvo Republiky Srbsko, alebo ak neodborne a nesvedomite vykonáva prácu.

Konanie na uvoľnenie Poverenca sa začína na iniciatívu jednej tretiny národných poslancov.

Výbor Národného zhromaždenia, v príslušnosti ktorého je informovanie, zisťuje, či sú dôvody na uvoľnenie a informuje o tom Národné zhromaždenie.

Výbor Národného zhromaždenia, v príslušnosti ktorého je informovanie, informuje Národné zhromaždenie aj o žiadosti Poverenca o zániku povinnosti, ako aj o podmienkach na zánik prestatie povinnosti z dôvodov životného veku.

Ak o žiadosti o zániku povinnosti Národné zhromaždenie nerozhodne do 60 dní, predpokladá sa, že vypršaním tej lehoty Poverencovi povinnosť prestala.

V ostatných prípadoch Poverencovi povinnosť prestáva toho dňa, ktorý Národné zhromaždenie uvedie vo svojom rozhodnutí.

Postavenie Poverenca

Článok 32

Poverenec je samostatný a nezávislý vo výkone svojej príslušnosti.

Vo výkone svojej príslušnosti Poverenec nebude žiadať, ani prijímať príkazy a pokyny od štátnych orgánov a iných osôb.

Poverenec má právo na plat rovnajúci sa platu sudcu Najvyššieho súdu, ako aj iné práva vyplývajúce zo zamestnania, v súlade so zákonom, a právo na úhradu výdavkov týkajúcich sa výkonu svojej príslušnosti.

Poverenec nemôže byť pozývaný na zodpovednosť za vyslovenú mienku, alebo podaný návrh vo výkone svojej príslušnosti; v konaní začatom za trestný čin, ktorého sa dopustil pri výkone svojej príslušnosti, nemôže byť uväznený bez schválenia Národného zhromaždenia.

Zástupca Poverenca

Článok 33

Poverenec má zástupcu, ktorého na návrh Poverenca volí Národné zhromaždenie.

Poverenec navrhuje za svojho zástupcu osobu, ktorá spĺňa podmienky pre prácu v štátnych orgánoch.

Zástupca Poverenca sa volí na sedemročné obdobie.

Tá istá osoba môže byť volená za zástupcu Poverenca najviac dva razy.

Zástupca Poverenca vykonáva povinnosti Poverenca v prípade jeho neprítomnosti, smrti, vypršania mandátu, uvoľnenia, ako aj dočasnej alebo trvalej znemožnenosti Poverenca vykonávať svoje príslušnosti.

Zástupcovi Poverenca prestáva povinnosť spôsobom predvídaným pre zánik povinnosti Poverenca.

Konanie na uvoľnenie zástupcu Poverenca sa začína aj na iniciatívu Poverenca.

Odborná služba Poverenca

Článok 34

Poverenec má odbornú službu, ktorá mu pomáha pri vykonávaní jeho príslušnosti.

Poverenec vynáša akt, ku ktorému súhlas dáva Národné zhromaždenie, ktorým upravuje prácu svojej odbornej služby. Poverenec samostatne rozhoduje, v súlade so zákonom, o prijatí osôb do pracovného pomeru v odbornej službe, vedený potrebou profesionálneho a účinného vykonávania svojej príslušnosti.

Na zamestnancov v odbornej službe Poverenca zhodne sa uplatňujú predpisy o pracovných pomeroch v štátnych orgánoch.

Finančné prostriedky na prácu Poverenca a jeho odbornej služby sa zabezpečujú v rozpočte Republiky Srbsko.

Príslušnosť Poverenca

Článok 35

Poverenec:

- 1) sleduje rešpektovanie záväzkov orgánov moci určených týmto Zákonom a oboznamuje s tým verejnosť a Národné zhromaždenie;
- 2) dáva iniciatívu na vynášanie alebo zmeny predpisov za účelom uplatnenia a zveľadeniu práv na prístup k informáciám verejného významu;
- 3) navrhuje orgánom moci podnikanie opatrení za cieľom zveľadovania ich práce, upravenej týmto Zákonom;

- 4) podniká opatrenia potrebné pre výcvik v štátnych orgánoch a zoznamovanie zamestnaných s ich záväzkami týkajúcimi sa práv na prístup k informáciám verejného významu, za cieľom účinného uplatnenia tohto Zákona;
- 5) rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu orgánov moci, ktorými sú narušené práva upravené týmto Zákonom;
- 6) oboznamuje verejnosť s obsahom tohto zákona, ako aj s právami upravenými týmto Zákonom;
- 7) vykonáva aj iné práce určené týmto Zákonom.

Správy

Článok 36

Do lehoty troch mesiacov od ukončenia fiškálneho roka Poverenec podáva Národnému zhromaždeniu ročnú správu o úkonoch vykonaných zo strany orgánov moci v uplatňovaní tohto Zákona, ako aj o svojich úkonoch a výdavkoch.

Okrem správy z odseku 1 tohto článku Poverenec podáva Národnému zhromaždeniu aj iné správy, keď posúdi, že je to potrebné.

VI. OPATRENIA NA ZVELAĎOVANIE VEREJNOSTI PRÁCE ORGÁNOV MOCI

Príručka pre uskutočňovanie práv

Článok 37

Poverenec, bezodkladne v srbskom jazyku a v jazykoch, ktoré sú v súlade so zákonom, určené ako jazyky v úradnom použití, vydáva a ažuruje príručku s praktickými pokynmi pre účinné uskutočňovanie práv upravených týmto Zákonom.

V príručke z odseku 1 tohto článku musí sa osobitne uviesť obsah a rozsah práv na prístup k informáciám verejného významu, ako aj spôsoby, ktorými sa tieto práva môžu uskutočniť.

Poverenec je povinný prostredníctvom tlače, elektronických médií, internetu, verejných tribún a inými spôsobmi, oboznámiť verejnosť s obsahom príručky z odseku 1 tohto článku.

Oprávnená osoba orgánu moci

Článok 38

Orgán moci poverí jednu alebo viac úradných osôb (v ďalšom texte: oprávnená osoba) konaním, týkajúcim sa žiadostí o slobodný prístup k informáciám verejného významu.

Oprávnená osoba:

- 1) prijíma žiadosti, oboznamuje žiadateľa s disponovaním informáciami a zabezpečuje nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, resp. doručuje informáciu zodpovedajúcim spôsobom, zamietá žiadosť rozhodnutie, poskytuje žiadateľom nevyhnutnú pomoc pre uskutočňovanie práv stanovených týmto zákonom;
- 2) podniká opatrenia na zveľadenie praxe postupovania s nosičmi informácií, praxe udržiavania nosičov informácií, ako aj praxe ich úschovy a zabezpečenia.

Ak oprávnená osoba z odseku 1 tohto článku nie je určená, za konanie týkajúce sa žiadosti príslušný je vedúci orgánu moci.

Závazok zverejňovania informátora

Článok 39

Štátny orgán najmenej raz v roku vypracúva informátor so základnými údajmi o svojej práci, ktorý obsahuje najmä:

- 1) popis oprávnení, záväzkov a organizačnej štruktúry;
- 2) údaje o rozpočte a pracovných prostriedkoch;
- 3) údaje o druhoch služieb, ktoré priamo poskytuje zainteresovaným osobám;
- 4) postup podávania žiadosti štátnemu orgánu, resp. podávania odvolania na jeho rozhodnutia, úkony alebo nedopatrenia;
- 5) prehľad žiadostí, odvolaní a iných bezprostredných opatrení, podniknutých zo strany zainteresovaných osôb, ako aj rozhodnutí štátneho orgánu v súvisi s podanými žiadosťami a odvolaniami, totiž odpovedí na iné bezprostredné opatrenia zo strany zainteresovaných osôb;
- 6) údaje o spôsobe a mieste úschovy nosičov informácií, druhu informácií, ktorými disponuje, druhu informácií, do ktorých umožňuje nahliadnutie, ako aj popis postupu podávania žiadosti;
- 7) mená vedúcich štátneho orgánu a popis ich oprávnení a povinností, ako aj postupov, ktorými vynášajú rozhodnutia;
- 8) pravidlá a rozhodnutia štátneho orgánu, týkajúce sa verejnosti práce toho orgánu (pracovný čas, adresa, kontaktné telefóny, identifikačné znaky, prístupnosť osobám s osobitnými potrebami, prístup schôdzam, povolenie audio- a videonahrávania a pod.), ako aj každé autentické tlmočenie tých rozhodnutí;
- 9) pravidlá a rozhodnutia o vylúčení a obmedzení verejnosti práce štátneho orgánu, ako aj ich zdôvodnenie.

Štátny orgán umožní zainteresovanej osobe, bez úhrady, nahliadnutie do informátora, resp. dá mu výtlačok informátora s úhradou nevyhnutných výdavkov.

Pokyny na zverejňovanie informátora

Článok 40

Poverenec vydáva pokyny, podľa ktorých sa zverejňuje informátor z článku 39 tohto Zákona a poskytuje rady, na žiadosť štátneho orgánu, za cieľom správneho, úplného a včasného splnenia záväzku zverejňovania informátora.

Udržovanie nosičov informácií

Článok 41

Orgán moci bude udržiavať nosiče informácií tak, aby v súlade s týmto Zákonom umožnil uskutočnenie práva na prístup k informáciám verejného významu.

Príprava zamestnaných

Článok 42

Za účelom účinného uplatňovania tohto Zákona, štátny orgán uskutočňuje prípravu zamestnaných a oboznamuje ich so záväzkami, týkajúcimi sa práv upravených týmto Zákonom.

Príprava zamestnaných z odseku 1 tohto článku zahŕňa najmä: obsah, rozsah a význam práva na prístup k informáciám verejného významu, postup uskutočňovania tých práv, nakladanie s nosičmi informácií, ich udržiavanie, úschovu, ako aj druhy údajov, ktoré je štátny orgán povinný zverejňovať.

Podávanie správy Poverencovi

Článok 43

Oprávnená osoba štátneho orgánu podáva ročnú správu Poverencovi o úkonoch toho orgánu, vykonaných za cieľom uplatnenia tohto Zákona, ktorý obsahuje údaje o:

- 1) počte podaných žiadostí, počte vcelku alebo čiastočne schválených žiadostí, ako aj o počte zamietnutých a zavrnutých žiadostí;
- 2) počte a obsahu žiadostí na riešenia, ktorými sa zamietajú alebo zavrhuje žiadost';
- 3) celkovej výške inkasovaných úhrad za uskutočňovanie práva na prístup k informáciám verejného významu;
- 4) opatreniach podniknutých v súvisi so záväzkom zverejňovania informátora;
- 5) opatreniach podniknutých v súvisi s udržiavaním nosičov informácií;
- 6) opatreniami podniknutými v súvisi s prípravou zamestnaných.

VII. ÚHRADA UJMY

Článok 44

Orgán moci zodpovedá za ujmu, ktorá vznikla tým, že verejný informačný prostriedok nemohol zverejniť informáciu, keď mu neoprávnene odoprel alebo obmedzil práva na prístup k informáciám verejného významu z článku 5 tohto Zákona, resp. tým, že bol novinár, alebo verejný informačný prostriedok, zvýhodnený v protiklade s ustanovením článku 7 tohto Zákona.

VIII. DOZOR

Článok 45

Dozor nad uplatňovaním tohto Zákona koná ministerstvo, v príslušnosti ktorého je informovanie.

IX. TRESTNÉ USTANOVENIA

Článok 46

Peňažnou pokutou vo výške 5.000 až 50.000 dinárov bude za priestupok trestaná oprávnená osoba v orgáne moci, ak orgán moci:

- 1) bude konať v protiklade so zásadou rovnosti (článok 6);
- 2) diskriminuje novinára alebo verejný informačný prostriedok (článok 7);
- 3) neoznačí nosič informácie, kde a kedy bola žiadaná informácia zverejnená (článok 10 odsek 2);
- 4) neoznami pravdivú a úplnú informáciu, resp. neumožní nahliadnutie do dokumentu, ktorý pravdivú a úplnú informáciu obsahuje (článok 11);
- 5) žiadateľovi na nahliadnutie neposkytne dokument a nevypracuje kópiu dokumentu v reči, v ktorej je žiadosť podaná (článok 18 odsek 4);
- 6) odmietne prijať žiadosť, neoboznami žiadateľa s disponovaním informáciou, alebo nezabezpečí nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje, resp. nezašle kópiu dokumentu zodpovedajúcim spôsobom, nevynesie rozhodnutie o zamietnutí žiadosti a odoprie žiadateľom nevyhnutnú pomoc pre uskutočnenie ich práv (článok 38 odsek 2 bod 1).

Článok 47

Peňažnou pokutou vo výške 5.000 až 50.000 bude za priestupok potrestaná oprávnená osoba v štátnom orgáne, ak štátny orgán nedopatrením nevypracuje informátor s predpísanými údajmi o svojej práci (článok 39).

Článok 48

Peňažnou pokutou vo výške 5.000 až 50.000 dinárov bude za priestupok potrestaná oprávnená osoba v štátnom orgáne, ak nedopatrením nepodá ročnú správu Poverencovi o úkonoch toho orgánu, vykonaných za cieľom uplatnenia tohto zákona, s predpísanými údajmi (článok 43).

X. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 49

Orgány moci vymenujú oprávnené osoby pre rozhodovanie o žiadostiach o slobodný prístup k informáciám verejného významu v lehote 30 dní od nadobudnutia platnosti tohto Zákona.

Národné zhromaždenie zvolí Poverenca v lehote 45 dní od nadobudnutia platnosti tohto Zákona.

Článok 50

Tento zákon nadobúda platnosť ôsmeho dňa odo dňa jeho zverejnenia v Úradnom vestníku Republiky Srbsko.

Príloha 2

VZORY TLAČÍV

NA PODÁVANIE ŽIADOSTÍ A SŤAŽNOSTÍ A SCHEMATICKÉ ZNÁZORNENIE POSTUPU

Názov a sídlo orgánu,
ktorému sa žiadosť zasiela

ŽIADOSŤ O PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM VEREJNÉHO VÝZNAMU

Na základe článku 15 od.1 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu (úradný vestník RS, č.120/04) od horeuvedeného orgánu žiadam*:

- oznámenie, či disponuje žiadanou informáciou;
- nahliadnutie do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje;
- kópiu dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje;
- doručenie kópie dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje *~;
- poštou   elektronickou poštou   faxom   iným spôsobom _____.**~

Táto žiadosť sa vzťahuje na nasledujúce informácie:

(Uviesť čím presnejší popis informácie, ktorá sa žiada, ako aj iné údaje, ktoré uľahčujú nájdenie žiadanej informácie)

V _____ dňa _____ 200 ____

Žiadateľ informácie

Podpis

Meno a priezvisko

Adresa

Iné údaje o žiadateľovi

---

* V domčeku označiť, ktoré zákonné práva na prístup k informáciám chcete uskutočniť.

*~ V domčeku označiť spôsob doručenia kópie dokumentu.

**~ Keď si žiadate iný spôsob doručenia, záväzne napísať, ktorý spôsob doručenia si žiadate.

VZOR OZNÁMENIA O ZABEZPEČENÍ

PRÍSTUPU K INFORMÁCIÁM

Názov a sídlo orgánu

Číslo:

Dátum:

Na základe článku 16 od. 1 a od. 5 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu, konajúc podľa žiadosti (**meno a priezvisko žiadateľa**) o nahliadnutie do dokumentu, ktorý obsahuje (**popis žiadanej informácie**), doručujem:

O Z N Á M E N I E

o umožňovaní nahliadnutia do dokumentu, ktorý žiadanú informáciu obsahuje a o vypracovaní kópie

Konajúc podľa žiadosti číslo _____, ktorú podal (**meno a priezvisko žiadateľa**), v lehote stanovenej článkom 16 odsek 1 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu, oznamujeme Vám, že dňa _____, o _____ hodine, v miestnostiach orgánu môžete vykonať nahliadnutie do dokumentu, v ktorom je obsiahnutá informácia, uvedená vo Vašej žiadosti.

Pri tej príležitosti, na Vašu žiadosť, Vám bude vydaná aj kópia dokumentu so žiadanou informáciou.

Kópia jednej strany A4 formátu stojí _____ dinárov.

Výška celkových výdavkov vypracovania kópie žiadaného dokumentu vynáša _____ dinárov a vpláca sa na žirový účet _____.

Doručené:

1. menovanému
2. archíve (M.P.)

**(Podpis oprávnenej osoby,
resp. vedúceho orgánu)**

VZOR ODVOLANIA PROTI ROZHODNUTIU O ZAMIETNUTÍ

PRÍSTUPU K INFORMÁCIÍ

(Názov a sídlo prvostupňového orgánu)

pre

Poverenca pre informácie verejného významu

Sídlo Poverenca

Predmet:

ODVOLANIE*

(meno, priezvisko, resp. názov, adresa a sídlo podávateľa sťažnosti) na riešenie (názov orgánu, ktorý vyniesol rozhodnutie) číslo _____ zo dňa _____, v _____ výtlačkoch.

Uvedené rozhodnutie popieram úplne, lebo nie je založené na Zákone o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu.

V dispozitíve uvedeného rozhodnutia, v protiklade s článkom ____*~ Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu, moja žiadosť bola neopodstatnene zamietnutá. Preto si myslím, že mi orgán rozhodnutím o zamietnutí žiadosti odoprel ústavné a zákonné právo na prístup k informáciám verejného významu.

Na základe uvedených dôvodov navrhujem, aby sa moje odvolanie prijalo a teda aby sa zrušilo rozhodnutie prvostupňového orgánu a umožnil prístup k žiadanej informácii.

Sťažnosť podávam včas, v zákonnej lehote stanovenej v článku 22 od. 1 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu.

V Belehrade dňa _____ 200 ____.

Podávateľ sťažnosti

Podpis

Meno a priezvisko

Adresa

* Poznámka: V sťažnosti sa musí uviesť rozhodnutie, ktoré sa popiera, názov orgánu, ktorý ho vyniesol, ako aj číslo a dátum rozhodnutia. Stačí, keď odvolateľ v odvolaní vyloží, v ktorom ohľade je nespokojný s rozhodnutím, s tým, že odvolanie nemusí zvlášť zdôvodňovať. V tomto tlačive je daná len jedna z možných verzií zdôvodnenia odvolateľa, keď prvostupňový orgán vyniesol rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o prístup k informáciám.

*~ Poznámka: Uviesť článok zákona, ktorý orgán moci porušil odopretím prístupu k informáciám. Najčastejšie ide o ustanovenia obsiahnuté v článkoch 8-14 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu, ktoré sa vzťahujú na odopretie a obmedzenie práva na prístup k informáciám.

VZOR ODVOLANIA, KEĎ SA NEROZHODOVALO O ŽIADOSTI (MLČANIE SPRÁVY)

(Názov a sídlo prvostupňového orgánu)

---

pre

Poverenca pre informácie verejného významu

(Sídlo Poverenca)

V súlade s článkom 22 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu
podávam:

ODVOLANIE

pre nekonanie orgánu (**názov orgánu**) podľa žiadosti o prístup k informáciám verejného významu v lehote predpísanej zákonom.

Dňa _____ podal som (**názov orgánu, na ktorý je žiadosť podaná**) žiadosť o prístup k informáciám verejného významu, v ktorom som od príslušného orgánu žiadal (**uviesť údaje o žiadosti a informácii**).

V prílohe Vám doručujem potvrdenie o podanej žiadosti (kópiu žiadosti).

Keďže od podania žiadosti vypršala zákonom predpísaná lehota, v ktorej bol orgán moci povinný konať podľa žiadosti, v súlade s článkom 16 od. 1 a 3 Zákona, vznikli podmienky na podanie odvolania Poverencovi.

V Belehrade dňa _____ 200__

Podávateľ odvolania

_____

Podpis

_____

Meno a priezvisko

_____

Adresa

SCHEMATICKÉ ZNÁZORNENIE POSTUPOVANIA ZA ÚČELOM PRÍSTUPU K INFORMÁCIÁM

ŽIADOSŤ

ústna

písomná

VYHOVENIE ŽIADOSTI

-oznámenie o disponovaní
informáciou;

- nahliadnutie do dokumentu

so žiadanou informáciou;

- vydávanie kópie dokumentu

so žiadanou informáciou;

- doručovanie kópie dokumentu
poštou alebo iným spôsobom.

ROZHODNUTIE O ZAMIETNUTÍ ŽIADOSTI

alebo

MLČANIE SPRÁVY

ODVOLANIE POVERENCOVI

ROZHODNUTIE

POVERENCA

O SŤODVOLANÍ

ROZHODNUTIE

o prijatí odvolania

ROZHODNUTIE

o zamietnutí odvolania

ŽALOBA

ktorou sa začína
správny spor
pred príslušným súdom
proti rozhodnutiu
Poverenca

ZOZNAM A ADRESY
najdôležitejších orgánov verejnej moci v Republike Srbsko

NAJVYŠŠIE ŠTÁTNE ORGÁNY

Prezident Republiky Srbsko – Andrićev venac 1
Národné zhromaždenie Republiky Srbsko – Kralja Milana 14
Vláda Republiky Srbsko – Nemanjina 11
Najvyšší súd Srbska – Resavska 42
Ustavný súd Srbska – Nemanjina 26
Republikový úrad verejného obžalobcu – Nemanjina 24

MINISTERSTVÁ

Ministerstvo vnútra – Kneza Miloša 101
Ministerstvo financií – Nemanjina 22-26
Ministerstvo spravodlivosti – Nemanjina 22-26
Ministerstvo štátnej správy a lokálnej samosprávy – Birčaninova 6
Ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva a vodného hospodárstva – Nemanjina 22-26
Ministerstvo hospodárstva – Kralja Milana 16
Ministerstvo baníctva a energetiky – Kralja Milana 36
Ministerstvo kapitálnych investícií – Nemanjina 22-26
Ministerstvo obchodu, turizmu a služieb – Nemanjina 22-26
Ministerstvo hospodárskych vzťahov so zahraničím – Gračanička 8
Ministerstvo práce, zamestnávania a sociálnej politiky – Nemanjina 22-26
Ministerstvo vedy a ochrany životného prostredia – Nemanjina 22-26

Ministerstvo osvedy a športu – Nemanjina 22-26

Ministerstvo kultúry – Vlajkovičeva 3

Ministerstvo zdravia – Nemanjina 22-26

Ministerstvo vier – Nušičeva 4

Ministerstvo diaspóry – Vase Čarapića 20

OSOBITNÉ ORGANIZÁCIE

Republikový geodetický ústav – Bulevar Vojvode Mišiča 39

Republikový hydrometeorologický ústav Srbska – Kneza Višeslava b.b.

Republikový štatistický ústav – Milana Rakića 5

Republiková direkcia ciest – Autoput za Niš b.b.

Republiková direkcia majetku Republiky Srbsko – Gračanička 8

Agentúra pre recykláž Republiky Srbsko – Masarikova 5

Republika Srbsko – agentúra pre zahraničné vklady a šírenie vývozu – Terazije 23

Úrad komisára pre utečencov – Carice Milice 2

Republika Srbsko – Správa verejných dodávok – Kneza Miloša 20

Seizmologický ústav Srbska – Tašmajdan Park b.b.

Republikový ústav rozvoja – Makedonska 4

Republikový sekretariát zákonodarstva – Nemanjina 11

BIA – Kraljice Ane b.b.

Republikový ústav informatiky a internetu – Dečanska 8a

Agentúra pre rozvoj infraštruktúry lokálnej samosprávy – Omladinskih brigada 1, SIV 3

Centrum pre rozmínovanie – Vojvode Toze 31

VEREJNÉ PODNIKY

Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Milorada Jovanovića 11, 11000 Beograd

JP „Nacionalni park Kopaonik“, Sunčani Vrhovi bb, 36000 Kopaonik

JP „Nacionalni park Đerdap“, Kralja Petra I 14a, 19220 Donji Milanovac

JP „Nacionalni park Fruška Gora“, Zmajev trg 1, 11000 Beograd

JP „Nacionalni park Tara“, Milenka Topalovica 3, 31250 Bajina Bašta

JP „Javno preduzeće za skloništa“, Braničevska 3, 11000 Beograd
JP „Naftna industrija Srbije“, Narodnog fronta 12, 21000 Novi Sad
JP „Srbija šume“, Bulevar Mihajla Pupina 113, 11070 Novi Beograd
JP „ŽTP Beograd“, Nemanjina 6, 11000 Beograd
JP „Aerodrom“, Aerodrom Beograd, 11000 Beograd
JP „PTT saobraćaja“, Takovska 2, 11000 Beograd
JP „Elektroprivreda Srbije“, Balkanska 13, 11000 Beograd
JP „JAT Airways“, Bulevar umetnosti 16, 11070 Beograd
JP „Telekom Srbije“, Takovska 2, 11000 Beograd
JP „Radio televizija Srbije“, Takovska 10, 11000 Beograd
JP „Srbijavode“, Bulevar umetnosti 2, 11070 Novi Beograd
JP „Službeni glasnik RS“, Kralja Milutina “ 27, 11000 Beograd
JP „Panorama“ Priština – Beograd, Krunska 44, 11000 Beograd

Príloha 4

O Koalicii za slobodu prístupu k informáciám

Sprievodca, ktorý je pred vami, vznikol v rámci expertného tímu Koalicie za slobodu prístupu k informáciám.¹ Koalícia vznikla z potreby združenou akciou a podporou zo strany civilnej spoločnosti a občanov ako jednotlivcov vyvinúť nátlak na moc v Srbsku – Vládu a Národné zhromaždenie, aby čím skôr vyniesli Zákon o slobodnom prístupe k informáciám. Koalíciu tvorí iniciálne jadro niekoľkých mimovládnych organizácií z Belehradu, ktoré sa doterajšou činnosťou stali rozpoznateľnými v oblasti ochrany a šírenia ľudských práv, a to: Belehradské centrum pre ľudské práva, Centrum pre protivojnovú akciu, Centrum pre zvelaďovanie právnych štúdií, Fond pre otvorenú spoločnosť (koordinátor), Občianske iniciatívy, Komitét právnikov pre ľudské práva – Yucom, Transparentnosť Srbsko. Členky Koalicie dali nemerateľný prínos aby sa vyniesol zákon, ktorý zaručí slobodu prístupu k informáciám vo vlastníctve orgánov moci každému jednotlivcovi v Srbsku.

Pracovali sme na tom, aby sa text zákona maximálne zvelaďil, aby bol čím účinnejší v praxi. Nepodarilo sa nám to úplne. Podľa našej mienky má slabé body a prax bude najlepším sudcom.

Koalícia pokračuje vo svojej práci, ktorá bude zvlášť dôležitá v procese uplatnenia Zákona. Uvedomujúc si skutočnosť, že naše inštitúcie moci ešte stále nemajú potrebný demokratický profil a kapacitu, a berúc do ohľadu skúsenosti iných krajín, ktoré podobne ako naša desaťročia pestovali kultúru tajomstva, presvedčení sme, že skutočnou výzvou, keď ide o tento Zákon, bude práve jeho uplatnenie. Inými slovami, demokratizácia inštitúcií, ich otvorenosť voči občanom, možnosť občanov kontrolovať prácu orgánov, nositeľov funkcií a verejných úradníkov bude dlhodobým procesom dobývania slobody. Koalícia má úmysel v tom procese občanom pomáhať.

Jedným z prvých krokov je, okrem vypracovania Sprievodcu, šírenie Koalície. Ju teraz tvorí aj 6 nových MVO, voľbou ktorých sme, maximálne demokratickým postupom, chceli v čím väčšej miere pokryť územie Srbska. To sú: Združenie občanov „Sretenje“ Požega, Forum iuris Nový Sad, Centrum pre civilnú edukáciu Vršac, Centrum pre zdroje Negotin,

---

I- Expertný tím Koalície tvorili: Vladimir Vodonelić, Saša Gajin a Tanasije Mladenović (Centrum pre zveľaďovanie právnych štúdií), Dejan Milenković (Komitét právnikov pre ľudské práva – Yucom), Nemanja Nenadić (Transparentnosť Srbsko), Tamara Lukšićová – Orlandićová (Fond pre otvorenú spoločnosť), Svetislava Bulajićová (Misia OSCE v SCH). V práci tímu sa občas zúčastnili aj: Miljenko Dereta (Občianske iniciatívy) Anđelka Markovićová a Igor Bandović (BG centrum pre ľudské práva) a Aleksandar Resanović (Centrum pre protivojnovú akciu).

Toplické centrum pre demokraciu a ľudské práva Prokuplje. Ich úlohou bude, aby prostredníctvom premyslených akcií odtestovali Zákon v praxi, sledovali osud podaných žiadostí a pomohli občanom v ľahšom uskutočnení svojho práva, a orgány moci verejne napomenuli, keď eventuálne Zákon porušia. Po roku sledovania uplatňovania Zákona Koalícia bude mať možnosť vypracovať prvú správu a ponúknuť ju verejnosti na posúdenie.

Koalícia v rámci projektu Fondu pre otvorenú spoločnosť, v spolupráci so zainteresovanými medzinárodnými partnermi – Radou Európy, Organizáciou pre spoluprácu a bezpečnosť v Európe (OSCE), Inštitútom pre otvorenú spoločnosť, Article 19 a inými skúsenými aktérmi v tejto oblasti, bude partnerom moci aj Poverencovi pre verejné informácie, ako nezávislej inštitúcií, v početných predovšetkým edukačných aktivitách a tréningoch verejných úradníkov, predstaviteľov masmédií a MVO, za účelom čím dôslednejšieho a čím úplnejšieho uplatnenia Zákona o slobodnom prístupe k informáciám verejného významu v praxi.

Pri tejto príležitosti Koalícia ďakuje Misii OSCE v SČH za pochopenie a podporu projektu vypracovania Sprievodcu. Zdieľame presvedčenie Misie OSCE, že je potrebné dodatočne podnietiť novinárov, predstaviteľov MVO a občanov, aby svoje právo na slobodný prístup k informáciám, ktorými disponujú orgány moci, čím ľahšie uskutočňovali v praxi.

Expertný tím Koalície za slobodu informovania

Belehrad február 2005

Vydavateľ

Fond pre otvorenú spoločnosť

Zmaj Jovina 34, Belehrad

Tel: 30 25 800

Fax: 32 83 602

E-mail: office@fossierbia.org

www.fossierbia.org

Za vydavateľa

Jadranka Jelinčičová, výkonná riaditeľka

Preklad

Lektorovala

Korektor

Technický redaktor

Mirko Miličević

Náklad

Príprava a tlač

Dosije, Belehrad

Vypracovanie tejto publikácie a jej tlač podporila Misia OSCE v Srbsku a Čiernej Hore